

csengélei krónika

★ INFORMÁCIÓS LAP ★

VI. évfolyam 7. szám

1997. április 1.

Jó volt a hangulat az eringi focisták sátrában (1993)

Az 5 éves eringi kapcsolatról szóló írásunk a 102. oldalon!

(Fotó: Molnár Mihály)

Öt éves a Csengele-Ering testvérkapcsolat

Ez év áprilisában lesz 5 éve, hogy a vasfüggöny megszűnése után a két falu lakói először találkoztak. Le kellett vetkőzni a történelem által ránk ruházott előítéleteket. Az első látogatások még puhatóldzásnak tüntek, de mindannyiszor mélyebbé tették a barátságot.

1992. április 23-án első fecskéként érkezett Peter Hoffmann, az eringi polgármester feleségével és még két családdal. Dr. Varga, Czombos és Bencsik család szívesen fogadta őket. A barátságos hangulatú látogatást egy szívélyes meghívás követte a *csengelei iskolások számára*. Még ez évben 30-40 fő indult útnak a messzi távolba. Öt évre visszagondolva ez nagyon nagy dolog volt! "Mesébe illő valóság" címmel Varga Lászlóné írt legszebben erről. Először olvastunk, hallottunk Eringről, a szép, rendezett faluról. Mesélnek a jól sikerült programokról, a soha el nem felejthető vendégszeretetükről! (Passau városnézés, rádiófelvétel, Esterházy kastély megtekintése, kirándulás az Alpokba stb.)

1992. szeptember 17-én a csengelei képviselők indultak Eringbe 18 fővel, sajnos a polgármester nélkül. A falu kinézete, szervezete, az emberek szorgalma példamutató a magyarok számára. Erről a jó hangulatú látogatásról Dr. Varga Ferencné írt nagy sikerű "hósközleményt". (Csengele "kulcsának" átadása, korszó emelő verseny, üzemplátogatások, Badbirnbach megtekintése stb.)

1993. április 14-én 27 fő érkezett Eringből. Örömmel viszonztuk vendégszeretetüket. Törköly Péter, Kormányos Sándor, Harkai István, a Tóth cég kedves vendéglátással is összekapcsolta a látogatást. Kirándulást szerveztünk Ópusztaszerre és Szegedre idegenvezetővel (Klemm Tamás). Az Aranylabdában dr. Varga Ferenc, a Halászcárdában Tóth Tibor vendégeiként ismerkedhettek meg a magyar konyha ízeivel. Az iskola színvonalas műsorral készült az ünnepi este, német nyelven adták elő produkciójukat.

1993. augusztus 2-án eringi gyerekek jöttek Csengelére Dieter Reisch és felesége, Angela kíséretében. Az eddig itt megforduló

vendégek meggyőzték az eringi szülőket, hogy falunk nem Chicago, nem vadnyugat és nem is Etiópia. A pedagógusok szervezésében nagyon szép programok várták a gyerekeket. Vállalták felügyeletüket is, mindenre gondosan figyeltek. Reméljük, az eringi gyerekek egyik szép élménye maradt a csengelei nyár! (Sok sportprogram, Bugac pusztára látogatás, homok-homok, szegedi városnézés, buli, SZABADSÁG) Ha az eringi szülők láthatták volna a fülig homokos, játéktól kipirult csemetéiket...

1994-ben hónapról hónapra olvashattuk a helyi újságban Ering történetét Mészáros Aranka szorgalmas munkájaként.

1994. júniusában egy elhamarkodott meghívásra érkezett az eringi delegáció. A felelőtlen kivitelezésű Faluház bemutatása csak bosszúságot okozott. Szerencsére az algyői önkormányzat (Varga Levente jóvoltából) műsorral, zenés vacsorával várt mindenkit a jól működő, impozáns kultúrházukba. Ez a meghívás sajnos még viszonzatlan maradt, viszont Hebersfeldennel alakítottak ki jó barátságot Peter Hoffmann közbenjárásával.

1994. július 29-től a csengelei iskolások újabb szép hetet töltöttek az eringi vendéglátóknál. Hamberger Willi és lelkiismeretes segítőtársai komoly úszótanfolyamot szerveztek. A szakavatott víziőrök védelmében több méter mély vízbe ugráltak fejest a gyermekeink! (Állatkertben jártak, megnézték a Burghaust, ellátogattak a természetvédelmi területre, sok-sok szórakoztató program) "Mind szép emlék" - írta a Csengelei Krónikában Papp Emese.

1995. április 18-án Peter Hoffmann eringi és Sánta Ferenc új csengelei polgármester találkozott egymással. A nyelvi nehézség nem volt akadály a kölcsönös szimpátia kialakulásához. "Bízom benne, hogy a két község kapcsolata révén tapasztalataink, ismereteink, kultúránk is kiszélesedhet. A látottakból ki kell válogatni a jót, amit idehaza hasznosítani tudunk és már többet tudunk, gazdagabbak vagyunk!" - írta Sánta Ferenc, az Ering-barátok öröme.

1995. június 3-5. között került megrendezésre az I. Csengelei Falunapok, Pünkösöd alkalmából. Akkor volt az emlékmű avatás, Ering zászlójának átadása. "A nemzetközi béke megőrzése szent ügyünk" - írta Sánta Ferenc. Talán azon a napon, pont azokban a pillanatokban köttetett meg a BÉKE a II. világháború után a

lelkekben és a szívekben, amikor a hősi emlékmű mellett, a magyar és az eringi zászló alatt, Isten akarata előtt vendégeinkkel együtt hajtottunk fejet. Ez fogalmazta meg sokunkban a testvérkapcsolat igazi jelentőségét. A lovasfelvonuláson a két polgármester diszkocsikázott, majd a műsoros bál csak növelte az emelkedett hangulatot.

1995. augusztusában 32 eringi sátorozott az óvoda kertjében. A csengelei pedagógusok, óvónők közül néhányan önzetlenül vállalták a nyári munkát. "Nemcsak a német gyerekek érdekében, hanem a csengelei tanítványok nyelvi, szellemi fejlődésének érdekében is." - írta Bencsik Ferenc. (Közös úszótanfolyam, szegedi Vadaspark meglátogatása, ópusztaszeri körkép megnézése, Disco + Manuel születésnapjának megünneplése, kézműves foglalkozások) Mészáros Aranka és Nagy Czirók Gyöngyvér gondos szervezése és a sok vendéglátó család lelkes, önzetlen segítsége éjfélig tartó búcsúztatással végződött.

A nálunk vendégeskedő víziór csoport felkészültségét mutatja, hogy az amshameri bajnokságon Hamberger Willi szervezésével I. helyezést értek el.

1996. május 1-től Karl Schacherbauer - aki az Ábrahám család vendégeként már járt nálunk -, elnyerte Ering polgármesteri címét. A testvérkapcsolat nem szakadt meg most sem. 1996. szeptember 13-án 25 fő utazott saját költségén Eringbe. A több évi barátság mellett is jól estek a közeli város, Simbach polgármesterének gondolatai: "A nemzetközi testvériség szép példája a két különböző országbeli falu kapcsolata, amely a történelem viharai fölé tudta emelni az emberek barátságát. Eltörölték a határokat az egymás iránti önzetlen vendégszeretettel". Akár 10 évvel ezelőtt is gondolta volna valaki, hogy egy kis falu, Csengele polgármestere vezényli a bajor zenekart, 1000 fős német vendégsereg vastapsa közben?

Mindkét faluban sok munka van ebben a szép kapcsolattartásban, önkormányzati segítség is. A csengelei képviselő-testület minden évben segítette a gyermekek kiutaztatását, és amennyire a szerény lehetősége engedte, a vendégfogadást is.

Közeledik falunk ünnepe... A falunapokra szinte minden vendéglátó család újra hívja eringi barátait is. Az önkormányzat meghívását Dr. Vargánénak volt lehetősége személyesen átadni Pünkösöd ünnepé-

re az eringi önkormányzatnak. Bízunk benne, hogy elfogadják és jó hangulattal, minél többen, új családokkal is emelik az ünnep fényét!

Itt tartunk... Szeretném, ha a következő 5-5 évről mindig új, újabb generáció írna összefoglalót; egy barátságról, ami még 1992-ben kezdődött Ering kedves, segítőkész lakóival egy újsághirdetés olvasása közben!

Legyen hozzá béke, egészség, lehetőség!

Tóth Tiborné

A tévériport írásos változata

Látogatóban Csengelén a Gazsovics tanyán

A Magyar Televízió Szegedi Körzeti Stúdiója ez év március 13-án riportfilmet sugárzott a csengelei Gazsovics családról. A közel fél-órás műsor írásbeli változatát közöljük most Fábian Barna szerkesztő és Czapáry Gabriella rendező hozzájárulásával.

Riporter: Csengele, akár a többi Szeged környéki tanyaközpont, az ötvenes években lett önálló település. A Szegedhez tartozó bérföldek, a tanyák, a puszta első nagy gazdái ekkor építették első házaikat. Csengele a '60-as évek végén érte virágkorát. Akkor, amikor néhány éven át 3600 lakosa volt. Ez a lélekszám azóta évente 25-30-cal kevesebb, és nem az elvándorlás miatt. Tavaly például 13 kisgyermek jött a világra, míg 45 csengelei húnyt el. Így lehet, hogy ma alig több, mint 2000 lelket számlál az alföldi község, ahol pedig még mindig virágzóbb a gazdálkodás, mint másutt. A rossz minőségű, 6-8 aranykorona értékű földeket, a homokvidéket élelmes gazdák művelik. Fejlett a fólia- és üvegházkultúra, az állattenyésztés az

értékesítési gondok miatt jelentősen visszaesett. Itt, Csengelén még mindig nagygazdának számít id. Gazsovcics Józsi bácsi. Őt látogattuk meg felesége és családja körében.

Id. Gazsovcics Józsefné: '51-ben kerültem én ide a családba. Utánna ment el a férjem katonának.

Riporter: Rögtön, az esküvő után?

Id. Gazsovcics Józsefné: Hát nem, mert tavasszal esküdtünk és ő ősszel ment el katonának. Fiam '52-ben született, akkor még oda volt a férjem katonának. '53-ban szerelt le és azóta itt vagyunk. Együtt éltünk a férjem szüleivel. Addig, míg a szüleivel dolgoztunk kint a földben meg az állatokkal. Hát hadd ne mondjam, hogy akkor annyira rossz világ volt, hogy tényleg alig jutott az ember egyről a kettőre, sőt nem is tudott. Mert akkor voltak a szűkvilági beadások, és annyira szegényen tudtunk akkor élni, hogy alig tudta az ember követni azt a kicsi dolgokat, amikre legfőképpen szüksége volt az embernek.

Riporter: Azért most is a mezőgazdasággal foglalkoznak, névleg a három József. Mert úgy tudom, hogy a családban ez hagyomány, hogy a fiú szülöttek azok József nevet kapnak. És egyke mindenki. Tehát id. Gazsovcics József, mondhatom így, hogy középső Gazsovcics József és legifjabb Gazsovcics József is egyke. Ez is hagyomány?

Id. Gazsovcics Józsefné: Igen, igen. És az egész, mondhatnám az én részemről is, a család mind József volt. Édesapám, a testvérem, annak a fia, úgyhogy itt a családban is négy József volt, mert a férjemnek az édesapja is József volt, így mind József.

Riporter: Ugyanúgy hagyomány a József név, mint az hogy mezőgazdasággal foglalkoznak. Pedig, ha jól tudom, úgy a családfőnek, id. Gazsovcics Józsefnek az eredeti szakmája kovács.

Id. Gazsovcics József: Igen.

Riporter: És a fiának a szakmája, meg az mellett még a géplakatosról a hálózati villanyszerelővel bezárólag mind műszaki, és a legifjabb Gazsovcics Józsefnek is műszaki szakmája van, amennyiben ő mezőgazdasági gépszerelő. De mégis mindahányan a mezőgazdasággal foglalkoznak. Ennek mi az oka?

Id. Gazsovcics József: Talán onnan kell kezdeni, hogy van egy családcentrikus összevonzása. Vagyis, hogyha azt nézem, hogy a

kovács szakmát utáltam, meg kellett ugyan tanulnom. A leszerelésem után a jó apám azt mondta, hogy akkor gazdálkodjál, ahogy akarsz. Volt 10 hold haszonbéres föld, ezen gazdálkodtam önállóan, közös konyhára persze a szüleimmel. Innentől fejlődött a tétel, mire olyanná vált a mezőgazdaság, amilyenre én elképzeltem, akkorára önként elvittük a téeszbe a gazdaságot. De előtte volt még csábításom, ugyanis katonáéknál hajós voltam, főgépészi beosztásban...

Riporter: Csak dolgozott valamennyit a szakmájában...

Id. Gazsovcics József: Amikor szereltem lefelé, nagyon hívtak a Széchenyi tengerjáró hajóra főgépésznek. A mezőgazdaság vonzóbb lett, hazajöttem.

Riporter: Így lett aztán tengerjáró helyett tengeri járó...

Id. Gazsovcics József: És mivel, uram bocsáss, a ló volt a leglényegesebb a mezőgazdaságban, így mondhatnám, hogy lovas tengerész voltam.

Riporter: Egy-két elődöt feljegyzett már a történelem. Akkor menjünk tovább, középső Gazsovcics József.

Gazsovcics József: '52-ben beleszülettem e tanyavilágba. Általános iskola után elkerültem, mivel a villanszerelő szakma már akkor is vonzott, elkerültem az újszegedi Rózsa Ferenc Szakközépiskolába és utána elmentem iparitanulónak, mint mezőgazdasági géplakatos. Ide kerültem a helyi termelőségvetkezethez a javítóműhelyébe. Főlszabadulásom után úgyszintén ide szerződtem le. Akkor még kezdő órabéreként 6 forint 50 fillérrel. És 21 évet húztam le itt, a helyi termelőségvetkezésben. Maradtam, mint mezőgazdasági vállalkozó, kiváltottam a vállalkozói igazolványt.

Riporter: Még nem adta vissza?

Gazsovcics József: Még nem adtam vissza, de a szorítások végett megfontolandó, hogy nem-e vissza kék adni.

Riporternő: Mi itt körülnéztünk az épületben. Nagyobb az irodahelység tán, mint az normálisan elképzelhető lenne egy ilyen gazdaságban.

Gazsovcics József: Hát igen. Sajnos máma már az adminisztráció lassan többet igényel időben, mint maga az effektív munka.

Id. Gazsovcics Józsefné: Mikor még a fiam megindult, akkor volt, hogy odamentem neki segíteni. Nem volt, aki segítsen neki, sőt

sokszor az uramnak is, mikor olyat csinált, hogy nem bírt vele egyedül, nem volt, aki segítsen, akkor odamentem neki segíteni.

Id. Gazsovics József: Mindenki csinálja a családban. Inasként a hölgyek, mert ugye ott ők a beosztottak. A konyhában ők a főnökök, mindenütt nem lehetnek főnökök.

Riporternő: Engem azért még Józsi bácsi történetei érdekelnének! Mert nehezen tudom elképzelni, hogy miért volt mégis vonzóbb a gazdaság, mint a hajózás, a tengerészet, ezek a kalandos dolgok.

Id. Gazsovics József: Annyi az összesben a titok, hogy a mezőgazdaságunkban az a bizonyos szabadság lényegesen több volt, mint bárhol másutt. Mondjuk a tengerjáró hajó is vonzott volna, az érdekében, hogy a világot láthattam volna. De a szabadság ott túl kicsi volt. Kicsi volt a mozgásterülete. Ennél fogva a mezőgazdaságot láttam legérdekesebbnek. Főleg azért, hogy úgy gondoltam én akkor, hogy a mezőgazdaságot is lehet szépen, meg jól csinálni. Lehet gazdaságosan is csinálni, persze temérdek dologgal számolva rá. Mire a feleségemmel megforgattunk egy hektár földet 70 centi mélyen, beültettük ősziparackkal, és ez mire termőre fordult, a remény az nem sikerült, mert akkor azt mondták, hogy még kapálni se mehetünk bele, nemhogy részt kapjunk belőle. Ugyanis ekkor volt a tsz-áttszervezés, így lettem egy évig kovácsa a termelőszövetkezetnek '61-ben. Hát akkor egy kicsit a mezőgazdasági remény megingott. '62-ben, úgymond, hogy a politika ellenére a szövetkezetben tsz-elnök lettem és ezt 27 évig csináltam itt helyben. Megtanultunk együtt élni: a szövetkezeti gazdálkodás és a háztáji gazdaság. Kifejlődött Csengelén a háztáji gazdaság. Azt hiszem, ahogy jöttek, láthatták a följiától kezdve az egyebekig. Akkor, mikor a többi községben bontották a tanyavilágot, mink állami költségvetési támogatással villamosítottuk a tanyákat. Csengelén minden 7 hektár földre esik egy tanya, és ha jól vagyok informálva, három tanya kivételével mindben villany van. Mikor a villany odakerült a parasztemberhez, nem kellett biztatni, hogy mit kell vele csinálni. És jól megfért a háztáji gazdaság és a nagyüzem együtt. Mondjam, hogy 12 ezer darab sertést is adott le éves szinten a háztáji gazdaság. Csengele ösztérülete 5200 hektár. Hát a rendszerváltás megingatta ezt az egészet. Én a rendszerváltáskor nyugdíjas korhatárt értem el és

eljöttem haza, újakezdtem előlről. Most, ha összesítem, akkor a háború után gyerekként előlről kezdtük a dolgot, aztán Rákosi ideje után újakezdtük a dolgot előlről, aztán a tsz-átszervezés után újra kezdtük a dolgot előlről, és egy kicsit most talán ez a negyedik újakezdés már a család javára. Én már most erre képtelen vagyok, ugyanis a múlt évben összeszedtem négy infarktust. Nem nagy remény van az újakezdésre, ugyanis most nem látom valószínűnek azt, hogy az adott, befektetett temérdek munka nemhogy megtérüljön, hanem ne hozzon ráfizetést. Minden számítások alapján azt bizonyítja a mezőgazdaság, hogy ráfizeteses. Ráfizetni viszont csak addig lehet, míg van mit ráfizetni.

Riporter: Azt mondják nagyon sokan a gazdálkodók, nemcsak azok, akik most három napig kint voltak a traktorokkal, hanem közgazdászok is, hogyha a gazdaember körülnézne, és nem a mezőgazdasággal foglalkozna, hanem azt a pénzt, amit beinvestál a termelésébe, betenné a bankba és csak a kamataiból élne, sokkal jobban kijönne, mint hogyha befektetne egy gazdaságba. Önök hogy látják ezt, érdemes? Mert azért három generáció egyfolytában foglalkozik a gazdasággal. Nagyon sokan azt mondják, hogy elég volt. Beteszem a bankba és a kamataiból élek. Nem gondolkoztak még ezen?

Gazsovcics József: Volt rajta gondolkozva. Ez gyakorlatilag annyiban igaz, hogy talán akkor ülni lehetne a szobában, nem kellene dolgozni és úgy szerényen meg lehetne belőle élni. Ha volna ez a nagyobb mennyiségű anyagi, amit be lehetne rakni. De mivel nincs, így kénytelenek vagyunk dolgozni.

Riporter: Körülnézve itt a gazdaságban, azt hiszem a profil a juh, a juhászat. Javítsanak ki persze, ha tévedek! Aztán láttam itt szarvasmarhákat, van hízó is. Ez egy profilt jelent itt Csenge lekörnyékén?

Id. Gazsovcics József: Nincs hagyománya a tájkerületben a juhnak. Itt volt az utóbbi időben. Viszont most ez a bizonyos nagyüzemi gazdaságok megszűnésével ez a bizonyos, úgymond használhatatlan egyéb célra, legelő bérleti lehetősége megszűnt. Így az állományt is vissza kellett csökkenteni arra a mértékre, ami eltartható. Na most én ennek ellenére sajnálom a juhót, mert jelen pillanatban a nemzetközi piacon nincs még útban. Míg a magyar szarvasmarha, sertés, egyéb a

nemzetközi piacon útban van. Azt hiszem, hogy napról-napra halljuk a híradásokból, hogy a magyar termékre nem nagy szükség van nyugaton, annak ellenére, hogy nyugat felé akarunk menni. A juh az nem fölösleges állat nyugaton, mert náluk nincs, illetve csak saját szükségletükre van. Ami azt jelenti, hogy a juh az egy nagyon szerény állat, de nagyon nagy gondosságot igényel. És egy nagyon-nagyon komoly szakma is. Még annyit talán mondjak el a juhról, hogy olyan mint a parasztember, hogy titkolja a betegségét. Ugyanis a juhok, mikor már az állatorvos meglátja, hogy beteg, vagy azt hívják, akkor már az el van pusztulva. Hetekig képes eltitkolni, hogy beteg. Tehát olyan mint a parasztember, hogy influenzás ugyan, de fel kell kelni, menni kell megetetni az állatot. Ott is dolgozni kell, a parasztember is titkolja a betegségét.

Riporter: Menjünk tovább! Nem messze a juhoktól található a szarvasmarhák, ha jól láttam. És egészen szép nagy legelő is van hozzá. Saját föld, vagy bérlük?

Gazsovcics József: Saját föld. Ez itt a tanya körül saját föld, és van a takarmánytermesztésre, illetve legelőre van bérelt föld is.

Riporter: Ha mondjuk valami gondjuk van hirtelen, mondjuk fontos, sürgős elintéznivalójuk és a család három férfi tagja eltávozik itthonról, akkor győzik az asszonyok egyébként ezt a rengeteg jószágot, vagy elkel a segítség, mondjuk a szomszéd tanyáról?

Id. Gazsovcics József: Általában győzni kell nekik! Nincs jobb megoldás, legfeljebb a főzés marad el.

Riporter: Jószág az első. Hallottam, hogy errefelé a tanyavilágban, ez egy igazán jó szólás-mondás: Első a jószág, és utána a gazda, ha van ideje, eszik.

Id. Gazsovcics Józsefné: Ez így igaz. Ez így igaz.

Riporter: Amíg a jószág nem evett, addig a gazda nem eszik.

Id. Gazsovcics József: Ugyanis nem lehet nyugodt addig. Ő a saját zsebére dolgozik. A jószág etetése legalább olyan, mint a katonáé, hogy meghatározott időben enni kell neki adni. A jószág is egy ilyen valami. Aztán lehet nyugodtan odaülni a reggelihez, mikor a jószág már evett. Akkor lehet nyugodtan odaülni a vacsorához, mikor már a jószágnál el van végezve. Ez vele járó tétel, ez benne a rabszolgaság. És ez is baj. Hogy mondjam... A vendéggel is azért van baj a

parasztnál, hogy meghatározott időre van szorítva a vendég. Mert vendég van, vagy nincs, az állatokat meg kell eteni. Most rosszul jönne ki az, hogy a vendégnek mondani, hogy várjál már, majd kimegyünk megetetni a malacokat, meg a tyúkokat, meg az egyebet.

Riporter: A jószágot nem lehet otthagyni, hiszen mindig etetni kell, gondozni kell. Gazda szeme hízlalja a jószágot, mondják, vagy mondták valamikor. Nehezen lehet elmenni, mondjuk kirándulni. Mikor voltak utoljára külföldön?

Id. Gazsovics József: Én voltam, meg a feleségem. Nyolc éve, kilenc?

Id. Gazsovics Józsefné: Körülbelül nyolc.

Id. Gazsovics József: Nyolc éve, kilenc. Az unokám volt egyszer Rómában, annak is vagy tíz éve. Külföldön a lányom meg a fiam, ezek még nem voltak. De itteni nyaralás is elmarad.

Riporternő: Egyáltalán hogyan telik egy napjuk? Mennyire dolgoznak együtt, mert hát itt két családról van szó?

Id. Gazsovics József: A reggeli felkelés most a téli időszakban fél 6, és hétóra fél nyolcra meg vannak az állatok etetve. Mindenki az asztalhoz ül, megreggelizik. A hölgyek a kajakészítéshez fognak hozzá, a fiúk mennek a gépek javítására, ugyanis a jelenlegi gépállomány van itt. Ez mind olyan, úgymond az ócskavasból összeszedett valami és itt kerül felújításra. Ez rengeteg munkát vesz igénybe. Talán annyit helyesbítenék az előbbin, hogy a kérdésre adott válasz a fiamnál 20 hektárt jelent a tanyával. Ezen kívül még van 100 hektár föld, csak az távolabb. Na, most ezeket a gépeket ócskavasból talpraállítani, mert az anyagiak nem futották. Hát ezt csinálják ők. A reggeli befejezésétől a következő állatok etetéséig így köti le a két fiú munkáját.

Riporternő: Nem tűnik sokkal könnyebbnek, mint a katonaság. Most szerelt le...

Ifj. Gazsovics József: Igen, egy éve szereltem le. A katonaság az könnyebb volt, az igaz. De én ezt szeretem csinálni, a szakmában dolgozni, végül is gépszerelő és karbantartó a szakmám. Ezt szeretem csinálni.

Riporter: És a korabeli ifjúkkal, tehát lányokkal, fiúkkal tartják a kapcsolatot, vagy csak kizárólag itt a tanyán él és dolgozik?

Ifj. Gazsovcics József: Hát a kapcsolatot azt főképp - mivel Félegyházán végeztem az iskolát, azokkal tartom, de itt a tanyán dolgozom.

Riporter: Az Önök ismerősei, akik tanyán gazdálkodnak, azok mondták, hogy teljesen beszűkült már a gazdaságra a figyelmük. Hiszen tápért kell menni, intézni kell a kukoricát, el kell adni a hízót, és egyszerűen, amikor este visszajönnek, berogynak az ágyba és már nincs nekik arra idejük, hogy a szomszédba átmenjenek. Ez jellemző?

Ifj. Gazsovcics József: Hát igen. A családban itt mindenki nagyon sokat dolgozik és este - tehát nincs hétvége, szabad így fogalmaznom - akkor már mindenki fáradt, és inkább lepihen vagy lefekszik, minthogy még elmenjen szórakozni. Ez jellemző.

Riporternő: Lehet így egy életen keresztül? Tehát ez egy kilátás, ez eldöntött, hogy ezt fogja csinálni? Mert itt az apai örökség, tovább kell vinni?

Ifj. Gazsovcics József: Hát igen, eldöntöttem, hogy ezt fogom.

Riporter: Ez egyrészt kényszer, másrészt meg szeretet?

Ifj. Gazsovcics József: Igen. Főképp a szeretet, nem is a kényszer.

Riporter: Itt a többi gazdaságban nem tudom, hogy hogy megy ez -, de azért az ország nagy részére jellemző az, hogy felvásárolják egymástól a gazdák földet, bérlik stb., stb. Ez azt jelenti, hogy nagyon sok gazdának elege van a termelésből. Önök, ha lehetőség lenne rá, vennének-e földet, bérelnének-e még földet, holott eléggé - mint ahogy Józsi bácsi mondta - bizonytalan a gazdálkodás jövője?

Id. Gazsovcics József: Pillanatnyilag nem. Nem szabad volna földet venni, nem szabad volna beruházni, mégha tökeháttér biztosítva volna is, ugyanis minden jel arra vall, hogy főleg ez a térség, értem alatta a homoktérséget, hogy ez feleslegessé fog válni. Azt hiszem, az Önök előtt is ismeretes, ugyanis sűrűn elhangzik a híradástechnikákban, hogy a gyenge minőségű termőföldeket erdősíteni kell. Már pedig Csengele Csongrád megye leggyengébb termőképességű területe. Ugyanis Csengele 1956-ig Szeged város tulajdona volt [A helyes évszám 1950! - A szerk.]. Itt a rajta lévő emberek, vagy a rajta lakó emberek haszonbérlők voltak. Most ez azért volt így, hogy legutoljára felosztott pusztá volt. Akkor is volt okos ember, 1896-ban 1000 hold erdőt telepítettek be Csengelén, ezt találták erdőnek

alkalmasnak az akkori szakemberek. Megmaradt a többi pusztának. Hogy a nevet elkerüljem, hogy ki sütötte ki a városnál, hogy ez hasznosítható lesz úgy, hogy haszonbérlnőknek kell kiadni. Így lett belőle a csengelei puszta. [A bérföldek kiosztása korábban, 1852-ben megkezdődött! - A szerk.] Akkor is volt okos ember, aki jó gazdasági húzást csinált. Na, most az akkori lakosság így az uradalmakból került ide. Aki a szabadságra vágyó ember volt, azért jött ide haszonbérlnők, hogy egy kicsit önálló legyen. Ugyan visszajárt a fekete földre dolgozni, de itt épített egy tanyácskát az ő haszonbérlet földjére. Itt megszokta, igényelte a szabadságot, megpróbált meghonosodni. Az volt még egy gazdasági húzás, amikor '56-ban kitalálták a gazdaság vezetők, hogy örök tulajdont kell Csengeléből csinálni. Ekkor az itt rajta lévő haszonbéres emberekkel a megváltási díjat az adón felül még bekövetelték, hogy önálló, vagy öröktulajdonná váljon az ő haszonbéres földje. '59-ben fizettük ki az utolsó tételt, és '61-ben beléptünk vele a téeszbe. Akkor már tehetjük, mert saját tulajdonunk volt.

Riporter: Lehet, hogy itt azt fogják mondani, hogy kötözködöm, de nekem vesszőparipám az a téma, hogy legifjabb Józsefhez fordulok, mert a többiek ugye már házasságban élnek. Ha mondjuk jön egy menyecske és azt mondja, hogy Józsi, én segítenék neked, ellátom a gazdaságot és két év múlva azt mondja, hogy én ezt nem bírom tovább, vagy jössz velem, vagy elmegyek nélküled. És akkor mit mond?

Ifj. Gazsovics József: Erre kilátás, a mostaniak közül, hogy mondjam, a mostaniak közül erre van kilátás, a mostani lányok közül. Erre azt mondanám, hogy nem mennék, tehát nem mennék el innen.

Riporternő: Tehát menjen a menyecske?

Ifj. Gazsics József: Igen.

Riporter: Menjen a traktor, menjen a gazdaság. Azért előbb-utóbb ügyis horogra akad egy, aki azt mondja, hogy maradok. Ebben bízok?

Ifj. Gazsovics József: Igen, ebben bízok.

Riporter: Kívánom, hogy sikerüljön!

Ifj. Gazsovics József: Köszönöm.

Riporternő: Na most én az asszonyoktól kérdezem meg, hogy akkor, amikor Önöknek volt módjuk arra, hogy bemenjenek Szeged-

re, mert tudom, hogy volt a családnak egy háza Szegeden, akkor azért nem rágták a férfiak fülét, hogy menjünk, menjünk innen, elég volt? Elég volt a földből meg a jószágból!

Id. Gazsovics Józsefné: Hát én nem. Akkor még anyósom is élt, neki lett volna inkább kedve. Az utóbbi időben apósom nem dolgozott, neki lett volna inkább kedve. Én ragaszkodtam ehhez a tanyához, olyan szép ez itten kint. Nyáron pláne, mikor minden, tényleg olyan szép szokott a kert is lenni, szép virágokkal. Meg hát az állatokkal megszoktuk, ezt szoktuk meg. Végül is, amit az ember megszok, azt jó csinálni.

Riporter: Kedves Ilona, hasonló a véleménye?

Gazsovics Józsefné: Igen, én is nagyon szeretek itt a tanyán. Semmi olyan tervem, hogy elmenjek innen, semmi olyan nincs.

Riporternő: Egyébként ugyancsak tanyán nőtt föl?

Gazsovics Józsefné: Igen, Csengelén születtem, itt is nőttem fel. Úgyhogy ebben éltem.

Riporternő: És ez egy gyerekkori kapcsolat, ezek szerint bizonyára?

Gazsovics Józsefné: Igen.

Riporternő: Egyébként, ha már a hagyományoknál tartunk, akkor szót kell ejteni a házról is, mert akármennyire nem úgy néz ki, ez bizony egy vályogház.

Id. Gazsovics József: Az anyagiak függvénye volt elsősorban a vályog. Az első építési engedély volt, amit a megyében vályogházra kiadtak. Na most ez a vályog... Tudjuk, hogy a hőszigetelése, ma már elismerjük, hogy a legjobb. Másik tétel az, hogy a vályogformálás házilag megoldható volt. Hogy nem olyan könnyű munkához tartozik, aki nem próbálta, nem ajánljuk neki a sárkésztést meg a vályogformálást. De megoldott volt, anyagiakban ez megtérült. Összes szakember, aki a hideg- és a melegburkolatot csinálta, meg a tetőt rátette, ezt csinálta kívülálló az építésnél.

Riporter: Egy olyan kályha előtt ülünk itt a beszélgetés alatt, ami azt hiszem, 8-9 éve épült föl. Ez a kályha talán mégiscsak a család melegének egyik legfontosabb letéteményese?

Id. Gazsovics József: A melegség is csak így tartható fenn. Azt hiszem, hogy hosszú ideig fogja melegíteni, ezt ellenőrizhetik!

Önkormányzati ülés

Csengele község önkormányzati képviselő-testülete soron következő ülését 1997. március 18-án tartotta a Faluházban.

Az első napirendi pont keretében a polgármester úr tájékoztatót tartott a testület két ülése között végzett munkáról, fontosabb eseményekről. A tájékoztató szerint tárgyalások folynak a

- Gold-M Kft ügyvezető igazgatójával csengelei telephely kialakításáról,

- a Vetter Kft tulajdonosával az önkormányzat lehetséges támogatásáról,

- a Megyei Tűzoltóság igazgatójával a helyi tűzoltó egyesület régi típusú (kb. 40 éves), nagyon gyenge műszaki állapotú tűzoltókosijának minél gyorsabb cseréjéről,

- a DÉMÁSZ Üzletigazgatóságával a Felszabadulás és a Petőfi utca közvilágításának korszerűsítéséről. (A korszerűsített közvilágítás komoly energiamegtakarítást eredményez. A kivitelezéshez az önkormányzat 50 %-os DÉMÁSZ támogatást kap.)

A polgármester úr tájékoztatta a testületet arról, hogy a szeméttelp rendbetételére 4 fő közhasznú munkást kell felvenni. A már foglalkoztatott közhasznú munkások folyamatosan végzik a belterületi utcák és a falu parkjainak karbantartását, rendbetételét. A téli fagyok megszűnésétől rendszeresen végezzük a fontosabb külterületi díülőutak elegyengetését.

A tájékoztató szólt az 1997. március 8-án megrendezett színvonalas Nőnapról. A polgármester köszönetet mondott a testületnek és a Polgárőrségnek az előkészítő és bonyolító munkáért.

A polgármesteri tájékoztatót a testület - vita és véleménynyilvánítás után - elfogadta.

Az önkormányzat a második napirendi pont során beszámolóit hallgatott meg az 1996. évi költségvetési gazdálkodásról, zárszámadási rendeletet alkotott és jóváhagyta az 1996. évi pénzmaradványt.

A képviselő-testületnek az 1996. évre lefogatott és többször módosított (pótelőirányzatok, pályázatok) éves költségvetésének bevételi összege 83 millió 901 ezer forintba teljesült. Jelentősebb

bevételi elmaradás az elmúlt évben nem volt. Az önkormányzat gazdálkodásában a **kiadások** főösszege 82 millió 542 forintban teljesült.

Az alaposabb lakossági tájékoztatás érdekében kiemelném az önkormányzat kiadásainak fontosabb területeit:

- A személyi juttatások (főleg bérek) és járulékok vonzatai a kiadási főösszeg 45,3 %-át tették ki, a Polgármesteri Hivatalnál és a hozzá tartozó intézményeknél összesen.

- Az Általános Iskolában - a hozzá tartozó Óvodával együtt - a II. félévtől a működési és a gazdálkodás kiegyensúlyozottabbá vált. Törekedtek az ésszerű, takarékos gazdálkodásra, a rendelkezésre álló források tudatos, célszerű felhasználására. Az 1996. évi kiadásuk 26 millió 611 ezer forint volt.

- Egészségügy. Az Egészségbiztosítási Pénztár által biztosított pénz nem elegendő az egészségügyi feladatok normális szintű ellátására. Ezért az önkormányzat a lakossági érdekeket szem előtt tartva 1996-ban is jelentős anyagi eszközökkel támogatta ezt a feladatot. A támogatás összege 1 millió 728 ezer forint volt. Ezen kívül feladatonkénti kiadás keretében: fogorvosi szolgálatra 1 millió 646 ezer forintot, védőnői szolgálatra 756 ezer forintot, anya- és gyermekvédelemre 326 ezer forintot fordítottunk.

- A községben a szociális ellátás 2 fő házigondozóval történik. Bevásárolnak, takarítanak, mosnak, ebédet hordanak idős, egyedülálló öregeknek. E tevékenység kiadása 1.000. 801 Ft volt.

- Közművelődés. A Faluház minden tekintetben a lakosság rendelkezésére áll. Működése rendszeres, a programok széles körűek és kielégítőek. Kiadása 1996-ban 1.416.000 Ft.

- Szociális támogatásra, segélyezésre 1996-ban 6 millió 588 ezer forintot, HTO támogatásra 6.995.000 Ft-ot, a Községi Sportkör támogatására 374 ezer forintot fordítottunk.

Az önkormányzat 1996. évi beruházási kiadásai:

- szilárd burkolatú útépítés 4 utcában	9.768.000 Ft
- Gréder	400.000 Ft
- Traktor	400.000 Ft
- Urnafal	337.000 Ft
- Gépkocsi	2.241.000 Ft

Összességében megállapítható, hogy az önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal 1996. évi gazdálkodása eredményes volt. A község és intézményei működőképesek maradtak, s ezen túl jelentős fejlesztésekre, beruházásokra is sort tudtunk keríteni.

Az elmúlt évi gazdálkodást záró önkormányzati rendeletről kitűnik, hogy rendelkezünk olyan tartalékokkal, amelyek biztosítékot jelentenek a váratlan, előre nem látható kiadások fedezésére.

A képviselő-testület a 2. napirendi pontban előterjesztett anyagot elfogadta.

Bitó József képviselő

Foci krónika

Továbbra sincs győzelem

1997. március 15. Csengele - Szentmihály 1:3 (1:1)

Vezette: Karasz (gyengén). 200 néző.

Csengele: Kucsora, Tóth G., Buknicz, Ádám, Horváth, Vigh S. (Vincze F. 60.', Vincze S 62.), Sisák, Francia (Haraszi 75.), Dorogi (Vigh T. 85.), Borsos, Túri.

Csengelei gólszerző: Túri.

A bajnokságot magasan vezető Szentmihálynak nem lett volna szüksége ilyen mérvű játékevezetői segítségre.

1997. március 23. Üllés-Domfa - Csengele 1:1 (0:0)

Vezette: Bíró. 100 néző.

Csengele: Kucsora, Pataki, Buknicz, Nagy, Horváth (Kovács Sz. 35.), Kovács F. (Haraszi 60.), Dorogi, Túri, Tóth G., Heim, Molnár.

Csengelei góllövő: Pataki.

Helyzeteink alapján nyerhettünk volna. Dorogi a 65. percben 11-est hibázott.

Kun-Szabó Tibor

Faluházi hírek

A II. Csengelei Falunapok 1997. május 17-19. között kerülnek megrendezésre, Pünkösdhöz kapcsolódva.

A rendezésben érintettek elkészítették a forgatókönyvet, melyet az alábbiakban közlök:

Május 17-én (szombaton) délután fél háromkor lesz Nacsa Jánosné természetfotó kiállításának és egyben a falunapoknak az ünneplés megnyitója. Előtte néhány perccel fanfárok fognak szólni. 15 órától műsoros délután lesz, melyen fellépnek a művészeti iskola növendékei, a helyi asszonykórus és citerazenekar. A belépés díjtalan.

Május 18-án (vasárnap) reggel 9 órától kb. 14 óráig játékos vetélkedő lesz a Faluház körül, melyen csapatok mérkőznek meg. 16 órakor indul a lovas felvonulás, majd ezt lovas bemutató követi a tejszarnok melletti területen. A napot vacsorás bál zárja, mely 19 órakor kezdődik. Ezen fellép a szanki népitánc együttes és a csanyteleki Kósa zenekar.

Május 19-én (hétfőn) délelőtt a szabadtéri misével és koszorúzással zárul a rendezvénysorozat.

A rendezvényekig még több, mint másfél hónap van, így egyes műsoroknál változások lehetnek.

Túri Anikó

M e g h í v ó

1997. április 2-án (szerdán) 17 órakor tartja a Mezőgazdasági Termelők Érdekvédelmi Szövetsége helyi szervezete az alakuló ülését a Faluházban, melyre szeretettel meghívja a belépett tagokat és belépni szándékozó termelőket.

Hirdetések

Vadonatij 165/70X13 méretű Good Year gumi Szamara felnival eladó. Kócsó István Csengele, Árpád u. 17. ☎ 386 083

Árpa, kukorica, búza, zab, rozs vetőmag, köles kis és nagy tételben, továbbá tápok és örlemények kaphatók a csengelei vasútállomásnál lévő Kisbetérő termény boltjában (Kistelek Tanya 312.). Nyitva 6-tól 18 óráig. Hétfő szünnap.

1000 mázsa kacsza trágya van eladó Dora Zoltánnál a Csengele tanya 24. szám alatt. Rádió telefon: 06-30/353 956.

A Csengele, Kossuth u. 12. szám alatti ház eladó. Érdeklődni lehet Varga Szabolcsnál a Csengele, Felszabadulás u. 12. szám alatt szombat délutánonként.

Eladó 65-11-es Zetor 700.000 Ft-ért, XT-3-as kétsoros tárcsa felújítva (összes csapágy cserélve) 170.000 Ft-ért. Érdeklődni Gémes Antalnál a Csengele tanya 13. szám alatt lehet.

Fajtisza német juhász kutya kölykök kaphatók Rényi Lászlónál a Csengele, Felszabadulás u. 17. szám alatt! ☎ 386 121

Eladó egy 1990-es évjáratú Lada 1500-as személygépkocsi extrákkal, 48.000 km-rel. Érdeklődni lehet Vígh Istvánnál a Csengele, Május 1. u. 8. szám alatt. ☎ 386 030

Fotó szaküzlet Kisteleken, a posta mellett!

- *Igazolványkép, gyermeksorozat, ballagás, esküvő-lakodalom, egyéb rendezvények felvétele.*

- *Fényképezőgépek, filmek, elemek, albumok, képkeretek nagy választékban kaphatók!*

- *Fényképezőgép javítás, szaktanácsadás.*

- *Filmkidolgozás 1 nap alatt!*

Nacsa Jánosné fényképész

Kistelek, Kossuth u. 16.

rádió ☎ 06-60/488 324

☎ (este) 329 659

Táp-takarmány kereskedésemet építőanyag árusítással bővítetem. 10 q feletti vásárlás esetén Csengele területén díjtalan házhozszállítás! A nyitvatartási rend: keddtől péntekig 7-től 16 óráig, szombaton 7-től 12 óráig.

Baranyi József kereskedő Csengele, Arany J. u. 1.

☎ 386 024 rádió ☎ 06-60/480 678

Családi eseményekre (lakodalom, ballagás stb.) 220 Volttal működő hűtőkocsit lehet bérelni Csókási Lászlótól a Csengele, Petőfi u. 20. szám alatt. ☎ 386 082

Háztáji gépekhez való alkatrészek gyártását (fogaskerék stb.) vállalom. PB-gáz szabványos csatlakozó (pörkölőhöz stb.) állandóan kapható.

Dénes Balázs vállalkozó

Csengele, Felszabadulás u. 3. ☎ 386 017

A Csengelei Polgárőr Csoport támogatóinak
havonta kétszer megjelenő lapja

Kiadja és sokszorosítja: Csengelei Polgárőr Csoport Felelős kiadó: Kucsora Péter
Szerkesztőség: Csengele, Felszabadulás u. 11. Felelős szerkesztő: Molnár Mihály
